

ներու միմիթարութիւն բերած էր : Ինչ հոգին : Այդ իսկ կը բացատրէ Պայրընի
հրաշալի հաւատք եթէ միայն իրաւ ըլլար : Մանֆրէտին վերջին երգին զգայուն ու
Պայրընի վենետիկ հասնելուն և Ս . խորախորհուրդ գեղեցկութիւնը : Հոն Աք
Ղազարու միաբանութեան հետ յարաբերութեան այս նկարագիրը ներկայացուցի
բութեան այս նկարագիրը ներկայացուցի Սուբիաս Սոմալեան կու գայ Մանֆրէտի
ձեզ, լուսաբանելու համար թէ ի՞նչպէս անյուսութիւնը բաժնել փորձել :
Միմիթեանները իրենց խաղաղիկ եւ Ահաւասիկ քանի մը տողեր այդ երգին
անուշ կեանքով ու վարուելակերպով ջանացին միմիթեանները բութեան անաստեղին սիրտն ու
նէն.

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Եկել եմ փրկելու համար, ո՛չ կործանելու
Զէի՛ կամնայ հետախոյզ լինիլ գաղտնի հոգւոյդ մէջ
Բայց եթէ ճիշտ են այս շուկները
Գեռ ժամանակ կայ պաշխարանքի և ողորմութեան :
Հաշութի՛ր ճշմարիտ եկեղեցու հետ,
Եւ եկեղեցու միջոցաւ հաշութի՛ր քու Աստուծոյ հետ :

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Ես լսում եմ քեզ, պատասխանս այս է
Ինչ էլ որ լինիմ, կամ եղած լինիմ,
Մնում է սոսկ իմ և երկնքի մէջ,
Զեմ ընտրիր երեկը մի մահկանացու իբր ինձ բարեխօս,
Մեղանչէլ եմ ես կանոններիդ դէմ
Ապացուցի՛ր այդ և պատժիր :

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Որդի՛ս, ես չի խօսեցի՛ պատժելու մասին
Այլ ապաշաւի, և ներողութեան,
Եւ քեզ է մնում դրա ընտրելը. գալով թողութեան,
Մեր եկեղեցին ու ջերմ հաւատ
Ինձ իշխանութիւն տուել են զոնէ հարթել շաւիղը
Մերերից դէպ ի բարձրագոյն յոյսեր
Եւ աւելի սուրբ մտածութիւններ :
Իսկ առաջինը երկինքին թողունք
« Լոկ ի՞մ է վրէժը », ասում է Տէրը, և նրա ծառան
Երկիւղածութեամբ արձականգում է ահաւոր խօսքը :

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Լոկ'ր ծերունի, չկայ սուրբ մարդկանց ո՛չ մի զօրութիւն
Ոչ տեսք արտաքին, ոչ ծոմ ու տանջանք,
Ոչ մի բընածին չարչարանք այն խոր յուսահատութեան,
Որ խղճի խայթն է,
Եւ ինքնին բա՛ւ է
Երկինքը դժոխք դարձնելու համար :
Չկայ ապագայ ոչ մի տուայտանք,
Որ հաւասարուի այն դատաստանին,
Որով ինքն իրեն դատավարողը իրեն պատժում է :

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Այդ բոլորը լաւ, բայց այդ բոլորը կարող է անցնիլ
Եւ տեղը կը գայ փրկաւէտ մի յոյս :

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Աւա՛զ, շատ ուշ է:
Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Երբեք շատ ուշ չէ՝ հաշտուիլ հոգուդ հետ
Եւ հաշտեցնել հոգիդ երկնի հետ : Ո՞չ մի յոյս չունիս:
Տարօրինակ է, նոյնիսկ վերեւից յոյս կարողները,
Գարձեալ երկրի վրայ դեռ իրենց համար,
Մի ֆանտազիական յոյս են ստեղծում,
Եւ կառչում մնում այն անզօր ճիւղին, ինդղուող մարդու պէս :

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Իրա՛ւ է, հայր սուրբ, ես էլ այդպիսի դեռահաս տեսիլք
Այդպիսի ազնի վերասլացքներ շատ եմ ունեցել,
Ես էլ եմ ճգնել այլ մարդկանց միաբը իմըս դարձունել.
Նրանց որ ազգեր լուսաւորել են: Եւ վեր՝ նոյանալ
Զըգիտեմ. մինչ ո՞ւր, ո՞վ գիտէ գուցէ ընկնելու համար
Բայց ընկնել երան ջրէժի՛ նման:

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Եւ ինչո՞ւ այդպէս:

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Զը կարողացա՛յ աննկուն ոգիս խոնարհեցունել,
Քանի որ պէտք է իշխել ուզողը ծառայել զիտնայ
Կինել կենդանի ստախօսութիւն,
Եւ խիստ սոս՛ը է ամբոխի կոյտը,
Արհամարհեցի նախրին խառնուիլ, թեկուզ իբրեւ պիտ,
Ոչ էլ գայլերին, մինակ է առիւծն, այդպէս եմ և ես:

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Ես սկսում եմ, աւա՛զ երկնչիլ որ էլ քեզ համար
Օգնութիւն չի կայ ոչ երկնից ոչ էլ իմ այս կոչումից.
Բայց այդպէս ջանիլ, ... դարձեալ կ'ուզէի ...

Մ.Ա.Ն.Ֆ.Ր.Է.Տ

Ծերունի, կարգու յարգում եմ,
Եւ ակնածում եմ քու ծերութիւնից,
Բիրու մի՛ սեպիր ինձ, այլ ես աւելի քէ՛զ եմ խնայում
Այսպէս ուրիշն մնաս բարով...

Ա.Բ.Բ.Ա.Յ

Ի՞նչ ազնիւ էակ կարող էր լինել
Կա ունի բոլոր ուժն ու կորով որ ընդունակ է

Այսպէս փառաւոր տարերքից կազմել ազնիւ մի էակ,
Միայն թէ նրանք խելացիօրէն բաղադրուէին,
Այսպէս հնչպէս կայ, մի գարճուրելի քառ' է միայն
Լոյս և մեծութիւն և հոգի և հող, և կիրք, սուրբ խոներ,
Այո՛, կը կորչի, բայց պէտք չէ կորչի, մէկ էլ կը փայլի.
Այսպիսիներն են փրկութեան արժան:

Մանֆրէտի երրորդ երգին չորրորդ տես-
սարանին մէջ հայ Արքան, Աւգերեան կամ
Սոմալեան, նորէն փորձեց ու եկաւ Ման-
ֆրէտի մօտ, որ հապարտօրէն մերժեց դար-
ձեալ և աչքերը փակեց աշխարհի լոյսին:

Եւ սակայն Մանֆրէտը զրած միջոցին,
վանքի սենեակին մէջ, Պայրըն իրօք կը
մտածէր թէ հոգեկան այն ահաւոր հի-
ւանդութիւնը, որ անյուաւութիւն կը կոչ-
ուի, պիտի սպաննէ զինքը :

Կեանքը սակայն, հետզիտէ աւելի
հանդարտ, խաղաղութեան այդ վայրին
մէջ սկսաւ կերագոնել հին թոփչները :
Ծերունազարդ Միիթարեանը վերի տրա-
մախօսութեան մէջ կ'ըսէր Մանֆրէտի, —
(Պայրընի) .

— Նոյնիսկ գերեւից յոյս կորոները
Դարձեալ երկրի վրայ, դու իրնց համար,
Մի փանտազիական յոյս են ստեղծում,
Եւ կառչամ մում այդ անզօր հիպին, խեղդուող
մարդու պէս:

Երկու տարուան հոգեկան ու փիզիքա-
կան և մանաւանդ բարոյական հիւանդու-
թեանց ժամանակ՝ Վենետիկի հայ վանքը
եղբայրական գորովի և համակրութեան
Մանֆրէտի վէրքերուն . և ամէն օր թիչ
մը աւելի՝ երկու փանտազիական յոյսեր
ստեղծեց : Ուոաջին՝ իտալական միութեան
և բացարձակ անկախութեան յոյսն էր,
զոր Գարպոնարիները դաւաղրական մի-
ջոցներով կը հետապնդէին:

Ինչպէս ըսած էի արդէն, ծերունի կամ-
պան, Գարպոնարիներու պետքին մին,
իր աղջիկը կ'ամուսնացնէր կոմս կիչու-
լիի հետ՝ պարզապէս օգտուելու համար
անոր ազգեցութենէն ու զրամէն՝ ի նպաստ
իտալական միութեան և ազատութեան
դատին : Սակայն կամպայի հաշիւները
յօդ ցնդեցան, վասն զի ցոփակեաց
ծերը շուայտութեամբ սկսաւ մսիսել իր

սաացուածքը : Միւս կողմէ թերեզա կ'ա-
տէր զանի, որովհետեւ Հայոց վանքէն
մեկնած միջոցնին ստորին բառ մը նետած
էր իր ճակտին, զրապարտելով թէ՝ Լորտին
անունը տալուն մէջ ցոյց տուած էր մի-
դապարտութեան ապացոյց մը : Թերեզան
հապարտ, ազնուական և կիրթ՝ զգաց ան-
միջապէս իր ներքին աշխարհին փլուզումն
և ուզեց իր սիրտն ամբողջովին նուիրել
Պայրընի :

Օր մը Վենետիկի Գարպոնարիները մօ-
տեցան բանաստեղծին և խնդրեցին որ
իրենց շարքերուն մէջ մտնէ յանուն իտա-
լական միութեան և ազատութեան : Հաս-
տատեցին ամերիկան օթեակ մը և անոր
պետ ընտրեցին Պայրընը Քարո տի Ամե-
րիկան տիտղոսով :

Կամպա հայր ու որդի (այս վերջինը
Պայրընի կողմէ ազատուած էր Լեման լճին
մէջ) միշտ բանաստեղծին հետ էին : Մինչ
կիչուլի սաստիկ կերպով զայրացած էր
որ պարագաներու բերմամբ Պայրըն եւ
թերեզա իրարու կը հանդիպէին : Հակա-
ռակութիւնը ծայր տուաւ կիչուլի ամու-
սիններուն միջեւ, և որովհետեւ իսկապէս
ամուսիններ չէին և չէին կրնար ըլլալ
ծերուկ կոմսը ուզեց շահազործել երկու
սիրահարներու զգացումները և փոխառու-
թեան անունին տակ հազար անզիւմական
ոսկի ուզեց : Պայրըն զգուանքով մերժեց
այդ առաջարկը :

Կիչուլի ամուսինները ամէն վայրկեան
կոուի մէջ էին, մինչեւ որ թերեզա դի-
մեց պատկան իշխանութեան և ամուսնու-
լուծում պահանջեց : Այդ ատեններն էլ
որ ծեր կոմս՝ վարձու մարդասպանի մը
միջոցաւ Պայրընը վիրաւորել տուաւ : Բայց
թերեզա՝ անսահման նուիրումով ինամից
բանաստեղծին վէրքը, որուն՝ թիչ տահ-
նէն՝ հետքն իսկ չմնաց :

Պայրըն գարձաւ Վենետիկ, որովհետեւ
կարելի է ըսել թէ՝ սէր ու դաւադրու-
թիւն իր հոգւոյն մէջ երկրորդական զծի
վրայ կը գտնուէին, առաջին զծի վրայ
ըլլալով Ս. Ղազարը, իր Մըրբէյի գրա-
ծին համեմատ՝ « իր հայրը, իր հայ հայ-
րը, Հ. Յարութիւն Վրդ. Աւգերեանը » :

Մանֆրէտի երկրորդ երգին տուած ցըն-
ցումն հաւասարեցաւ Զայլտ Հարուլտի
առաջին երկու երգերուն կայծակնային
արագութեամբ սրբնթաց համբաւին ու
փառքին :

Քիչ ատեն հանգչեցաւ, սակայն միշտ
շարունակեց իր հին մարզանքները : Լի-
տոյի մէջ վեց զտարիւն ձիեր ունէր .
օրական երեք ժամ անդադար ձիավարու-
թիւն կ'ընէր, շատ անգամ մէկ ձիէն միւ-
սին վրայ կը ցատքէր, զոր ֆլէշէր կը
բոնէր միշտ պատրաստ : Օրական գոնէ
երկու ժամ կը լողար : Օր մը ճիշտ չորս
ժամ ու տասը վայրկեան լողաց լիտոյին
Ս. Ղազար և շրջակայքը : Այլեւս իր հին
կեանքի մոլետանջ ընթացքը չէր շարու-
նակեր :

Ապարանքին մէջ վայրի և ընտանի
կենդանեաց հաւաքածոյ մը ունէր, որոնք
երբեմ դէմ առ դէմ բերելով՝ անոնց
մոնչիւններէն ազդուած՝ կաղ ոտքով կը
սկսէր պարել :

Իրեն հին երկրպագուները և նոր թըշ-
նամիները Լոնտառնէն մասնաւոր լրտես մը
վրկեցին . ապա Լոնտառնի մէջ ցնծութեան
հանդէսներ սարբեցին և ցրուեցին ծալ-
սանկար մը՝ ուր Պայրըն կը ներկայացուէր
դուխիցին դրան առջեւ գառագիղի մը մէջ
ռանտուած, սատանայի դէմքով ու պո-
չով, շըթունքին վրայ սրինգ մը, որով

եր վայրի կենդանիներուն պարել կու-
տար վիւային պարերգներ նուագիլով :

Վանքին սենեակին մէջ լորտ Պայրըն
առինաւոր հետապնդումէ) և իտալական
յեղափոխութիւնը վիրաւոր սրտով թողու-
թաղացացիական կրթութիւն ստացող եւ
անձնազոհ Քարուներու, Մածծիներու և
կարիպալտիներու սերունդին :

Պայրըն Հարուլտի չորրորդ ու վերջին

երգը վանքին գրասեղանին վրայ սկսած՝
արագօրէն լմեցնելու վրայ էր : Մանֆրէտի
երրորդ ու Հարուլտի չորրորդ երգերուն
այս գրասեղանին վրայ հնչելը՝ կ'ողողէ
զայն իսկական անմահութեան մշտնջե-
նական արշալոյսով : Ուկտապատեղի եղած
է ան հարիւր ցան տարիէ ի վեր, և

1841ին, Պատիերայի Լուտուիկ Արանա-
ստեղծ թագաւորը հոն ուխտի գնաց, ուր
օր մը, արշալոյսին, իր ոգեշունչ բանա-
ստեղծութիւնը գրեց, որ սապէս կը սկսի .

« Այս վանքին որմերուն մէջ այնպիսի
հանգիստ մը կը գտնեմ՝ զոր աշխարհ չի
տար մեզ այլուրեք : Եւ նա, որմէ արդէն
վաղուց փախած էր այս հանգիստը, և
որ մըրկայոյզ կը ծփար ալեաց մէջ, ինք,
Պայրըն, ճաշակեց զայն այստեղ, բայց
չկրցաւ պահել զայն իր սրտին մէջ » :

Բոլոր տուեալներն ունիմ, սակայն կը
նախընտրեմ յիշել միայն երկու բառով՝
մասն ու տասը վայրկեան լողաց լիտոյին
Ս. Ղազար և շրջակայքը : Այլեւս իր հին
կեանքի մոլետանջ ընթացքը չէր շարու-
նակեր անզօր և ապարդիւն անցան : Եւ
երբ յեղափոխական ծրագիրները ներքին
կամ արտաքին ճնշումի տակ անյաջողու-
թեան մատնուին, ամրոխը կը վերագրէ
զայտ պետերու անկարողութեան ու երէկ-
ուան կաղ ստոլէն կ'առնէ զանոնք և կը
տանի այսօրուան դարպեան ժայռին :

Մեթերնիխի բոնակալ Աւստրիոյ դի-
ւանման դիւանագէտին լրտեսները զգացին
վտանգը : Պայրըն ստիպուեցաւ թերեզան
ապահով երկիր մը տանիլ (որուն ամուս-
նալուծումը զերծ կը կացուցանէր երկուքն
աւելուած իրինաւոր հետապնդումէ) և իտալական
յեղափոխութիւնը վիրաւոր սրտով թողու-
թաղացացիական կրթութիւն ստացող եւ
անձնազոհ Քարուներու, Մածծիներու և
կարիպալտիներու սերունդին :

Պայրըն Հարուլտի չորրորդ ու վերջին

ու Հարութը լրացնելէ յետոյ տասնեակ մը երկարաշունչ թատրերգութիւններ եւ ողբերգութիւններ զրեց, որոնց մէկ քառ նիշն զատ որ իր հսկայի երեւակայութեան դրոշն ու կնիքը կը կրեն քիչ շատ. միւսները, զրուած հեւ ի հեւ, զիկզակ և անհաւասարակշիռ հոգուոյ մը հետքերը կը կրեն:

Վերջին անգամ երբ վենետիկ զնաց, յունական անկախութեան լուսունի կոմիտէին ատենապետ Պըսքիէթի և Բրէնս Մաւրոցորտաթոյ առաջարկեցին իրեն երթաւ դէպ ի Ողիմպոսի ու Պառնասի հայրենիքը և հոն իրենց պաշտօնական ներկայացուցիչն ըլլալ:

Պայրըն վենետիկի մէջ մնաց միայն քանի մը օր, ողջագուրուցաւ իր հայր Յարութիւն Աւգերեանին հետ՝ որ տարի ներով ուսուցած էր իրեն հայ լեզուն և պատմութիւնը, և հայր Սոմալեանին՝ որ ամբողջ հոգիովը ջանացեր էր հաւատքի և յոյսի սպեղանին դնել իր սրտին վերը բրուն վրայ:

Քասթէուէյի մէջ քանի մը տողով կը նկարագրուի Հ. Սուքիաս Սոմալեանը. երբ բանաստեղծին կոնտուը վերջին անգամ կ'անհետանար ալեաց ետեւ, հայր

Սոմալեան ծնրազրեց ու խաչակնեց Ո. Սստուածածնի արձանին առջեւ և հայ լեզուով աղօթեց առ Սստուածորդին.

«Ո՞վ գուն, որ երբեմն ծովուն փոթուիկը իրկը խաղաղեցուցիր, գուն զրկեցիր ինձի բարի նպատակիդ համար։ Արդեօք թոյլ գտնուեցայ իրեն ուսման հանդէպ։ Ալդիօք

իմ կուրութեանս մէջ՝ քու միմիթարութենէլ աւելի քիչ նույիրել ուզեցի իրեն...» Քու կամքովդ չնորհէ, Տէր, որ անգամ մըն ալ կարենամ հովուել իր ցաւատանջման անոր հրավառ աշբերուն դելու կարենամ անոր հրավառ աշբերուն վերջին նայուածքներուն առջեւ ցոյց տալ հոգույն՝ քու հաւատքիդ, սիրոյդ և ներումիդ խորհրդանշան այս խաչը...»;

Յետոյ Հ. Սոմալեան ներս մտաւ ու Հ. Աւգերեանին քով զնաց։ Երկու ալիք փառ ծերունիներով ցան... մեկնած էր այն զոր տարիիներով սիրած էին իրենց անառակ որդւոյն պէտք և ան պիտի մեկնէր դէպ ի Սըրեւելը...»

Երկուրին ալ աչքերէն զոյգ մը արցունքի կաթիւներ գլորեցան ու տղու պէս լացին։ Ո. Որբերեան
(Շարութակելի)

ՊԱՅՐԸՆ Ի Ս. ՂԱԶԱՐ

Մոոցած մեծդի գահիներն Մուտիկոյ պալատին, Եւ գգունքները կրքու Ֆորնարինա պաշտածիդ, Սիրոյ զեղութին յորդառատ կոյս աստղերուն տակ յակինթ՝ կու զայիր հոս թափառիլ եւ երազէլ անմեկին։ Հնու, ով Պայրըն, ով հսկայ, անեղրութեան չափ անհուն, Այս կղզեակին հիւրընկալ մելամաղձուր ափունքին, Այս ծառերուն տակ խոհուն, այս ֆիւն տակ շողածին, Ուր սորվեցար Հայրերուս հըրաշափառ սուրբ լեզուն։ Բայց ալ չըկաս. կը լըոէ քընարիդ զնոն առ յաւէտ, Ու ալ չըկայ ծովուն դէմ մաքառող սիրազդ բոսոր ... Եւ մաքիդ բոցն երկնքի կայծակներէն ալ հըզօր։ Ու կը լըոէն. այգն հեռուն կ'ալէծըփի վէտ առ վէտ, Մինչ նոճիներն վերամբարձ, երազառես եւ բուրեան՝ Ցաւի մը տակ ահաւոր տրտմաթակիծ կը հեւան։

ԱՐՄՄԱՅԻՆ ՍՐԱԳՆԱՆ

ՄԵԿ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿԱԿ

հնչպէս զիտէք՝ հայ ժողովուրդը, գոնէ մակալը դառնալով, Պարարադից ապահանական կամական կողմ, զերմարդկային ճիշդէր է գործ դրել իր քաղաքական ազատութիւնը ձեռք բերելու համար։ Եւ եթէ նրա հերոսական ջանքերը ցանկալի արդիւրը չեն տուել, յամենայն դէպս յանցաւորը ինքը չէ, այլ այն առարկայական դժուային պայմանները, որոնք շրջապատում են նրան։

Դժբախտաբար, նրա այդ ոգորումների պատմութիւնը, ինչպէս նաեւ նրա անցեալ քաղաքական դէմքերը, շատ քիչ են ու սումասիրուած և ընդհանրապէս շատ են ծանօթ լայն շրջաններում։

Այն ինչ դա չափազանց կարեւոր է, նամանաւանդ ներկայ ժամանակներում, երբ միև ժողովուրդն արդէն ունի իր յըստակ ձեւակերպուած քաղաքական տեխնայնքները, որոնց իրականացումը նա իր սրութիւն սրբոցն է դարձրել։

Այն կիմելու անցեալ քաղաքական զործիների հիմնաւոր ծանօթութիւնը կը լուսառորէ մեր այսօրուայ ուղին եւ մեզ հնարաւորութիւն կու տայ տելի նուազ սայթացումներով ու սիսալանըներով մեր նսպատակին դիմելու։

Ահա այդ նկատումով է, որ մենք հրատակութեան ենք տալիս պատմական նշանակութիւն ունեցող մէկ կոնդակ, որ վերաբերում է մեր քաղաքական անցեալ դէմքերից մէկին – Յովսէփ Ամիրիսանիանին,

իսկ մինչ այդ անհրաժեշտ ենք համարում մի քանի կարեւոր տեղեկութիւններ տալ Յ. Ամիրիսանիանի կեանը ու գործի մասին։

Բնիկ Նոր – Զուղայեցի էր Յովսէփը, թէւ նրա պապը գաղթել էր այստեղ Պարարադից։ Նադիրը Պարսկաստանի գարագարաց. 801910-801911 1932

հակալը դառնալով, Պարարադից պահանձում է երկու զինուորականներ իր բանակը կազմակերպելու համար – մէկը զօրահրամանատար և միւսը թնդանօթաձիգ։

Եւ նրա ուզած մարդիկը գալիս են, ուրեմն միև դարի 40 ական թուականներն – Ամիրը և Զոհրաբը; Առաջինը՝ որպէս հրամանատար, իսկ միւսը թնդանօթաձիգ։

Եւ գորքերի մէջ, շնորհելով նաեւ Խանը զօրքերի մէջ է Զոհրաբը՝ Զոհրաբ-Խան։ Եւ յաստեղից էլ առաջանում է Յովսէփը և Ամիրիսանները։

Ամիրի (կամ Ամիրիսանի) որդին էր Յովհաննէսը, որ զինուորական ծառայութիւնից, ինչպէս նաեւ նրա անցեալ քաղաքական դէմքերը, շատ քիչ են ու սումասիրուած և ընդհանրապէս շատ են ծանօթ լայն շրջաններում։

Ամիրի (կամ Ամիրիսանի) որդին էր Յովհաննէսը, որ զինուորական ծառայութիւնից, ինչպէս նաեւ նրա անցեալ քաղաքական դէմքերը, շատ քիչ են ու սումասիրուած և ընդհանրապէս շատ են ծանօթ լայն շրջաններում։

Իրեւ աշուղ նա ծպտուած շրջում է զիւղից զիւղ և երգում։ Մինչեւ այսօր էլ զիւղից զիւղ և երգում։ Ամիրիսաննէսը կամ Ամիրօղլին մեծ աշուղ է Յովհաննէսը կամ Ամիրիսանի հայկական գաւառ ամբուղութիւն կու տայ տելի նուազ սայթացումներում և ըստ զուղայեցուց սովորութիւնների կու տայ տելի նուազ սայթացումներում է Նոր-Զուղայ։

Ամիրիսաննէսի որդին էր մեր Յովհաննէսը կամ Ամիրիսանի ու անուններում է 12-13 տասէկիք։ Երբ սա դառնում է Յովհաննէսը կամ Ամիրօղլին մեծ աշուղ Յովհաննէսը միւսը միւսը կամ Ամիրիսանի հայկական գաւառ ամբուղութիւն կու տայ տելի նուազ սայթացումներում և ըստ զուղայեցուց սովորութիւնների կու տայ տելի նուազ սայթացումներում է Մատրաս (Հնդկասանական) պալում է Յովսէփ Ամիրիսանիանին։

1. Կոնդակ զանում է Յ. Ամիրիսանիանի եղբօր Յովհաննէսի Պ. Ամիրիսան Ամիրիսաննէսը կամ Ամիրօղլին մեծ աշուղ Յովհաննէսը միւսը միւսը կամ Ամիրիսանի հայկական գաւառ ամբուղութիւն կու տայ տելի նուազ սայթացումներում և ըստ զուղայեցուց սովորութիւնների կու տայ տելի նուազ սայթացումներում է Յովսէփ Ամիրիսանիանին։

2. Հրամարակութիւն համար մենք արդէն պատրաստ ենք բաւական ընդարձակ ուսումնասիրութիւններ միւսը միւսը կամ Ամիրիսաննէսը կամ Ամիրօղլին կամ Ամիրիսանի հայկական գաւառ ամբուղութիւն կու տայ տելի նուազ սայթացումներում է Յովսէփ Ամիրիսանիանին։